

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 21/2026 van 20 februari 2026

Betreft: een voorontwerp van wet *betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen*
- artikelen 1.12, 1.13, 2.64, 2.67 en 2.69 (CO-A-2025-218)

Trefwoorden: essentiële elementen – categorieën van persoonsgegevens en betrokkenen – logging
– publicatie arresten

Originele versie

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van mevrouw Anneleen Van Bossuyt, Minister van Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Grootstedenbeleid (hierna de "aanvrager"), ontvangen op 5 januari 2026;

Gelet op de aanvullende informatie, ontvangen op 6 februari 2026;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit") op 20 februari 2026 het volgende advies uit:

Enkel adviezen met betrekking tot ontwerpen en voorstellen met rang van wet, die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden zowel in het Nederlands als in het Frans door de Autoriteit gepubliceerd. De 'Originele versie' is de versie die gevalideerd werd.

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een voorontwerp van wet betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen - artikelen 1.12, 1.13, 2.64, 2.67 en 2.69 (hierna "voorontwerp").

Context en voorgaanden

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp betreft de instelling, de rechtsmacht, de rechtspleging en het taalgebruik bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad). De Raad werd opgericht bij de wet van 15 september 2006 *tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen*.

3. Het voorontwerp heeft als eerste doel uitvoering te geven aan het Europees Asiel en Migratiepact, zoals aangenomen door het Europees Parlement op 14 mei 2024.

4. Het tweede doel van het voorontwerp betreft het uitschrijven van duidelijke en vereenvoudigde beroepsprocedures bij de Raad, met gestroomlijnde termijnen, beroepsprocedures in een heldere en logisch gestructureerde wettekst, met gebruik van klare taal.

5. Specifiek wordt er advies gevraagd over de artikelen 1.12, 1.13, 2.64, 2.67 en 2.69 van het voorontwerp:

- Art. 1.12 – Verwerkingsverantwoordelijke
- Art. 1.13 – Rechtsgrond van de verwerking
- Art. 2.64 – Authentieke gegevensbank
- Art. 2.67 – De publicatie van arresten
- Art. 2.69 – Bewaartermijnen rechtsplegingsdossier

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

A. Voorafgaande algemene opmerking inzake het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel

6. Krachtens artikel 22 van de *Grondwet* geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de *Grondwet* aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die

zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de "essentiële elementen" voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.

Bijgevolg moeten de 'essentiële elementen' van de verwerking van persoonsgegevens op wettelijk niveau worden vastgelegd. Volgende elementen maken in beginsel 'essentiële elementen' uit: 1°) de categorie(ën) van verwerkte gegevens; 2°) de categorie(ën) van betrokkenen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling(en); 4°) de categorie(ën) van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

7. In het voorontwerp worden de categorie(ën) van verwerkte gegevens en van betrokkenen¹, de met de verwerking nagestreefde doelstelling² en de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens³ geregeld. Ook wordt de verwerkingsverantwoordelijke aangeduid.⁴

8. Wat betreft deze essentiële elementen, wenst de Autoriteit te wijzen op de hierna volgende specifieke punten.

B. De categorie(ën) van verwerkte gegevens en betrokkenen

9. Artikel 1.13, lid 3 voorontwerp stelt het volgende: *"Hij verwerkt hierbij de gegevens aangebracht door de verzoekende partijen, zoals opgesomd in de artikelen 2.16 en 2.17, evenals alle gegevens waarvan partijen het aangewezen achten ze ter onderbouwing van hun beroep en in het kader van het tegensprekelijk debat via de wettelijk voorziene procedurestukken naar voor te brengen. Dit met inbegrip van bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in de artikelen 9 en 10 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming."*

10. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt ("minimale gegevensverwerking").

11. De Autoriteit merkt op dat het voorontwerp de categorieën van persoonsgegevens die de Raad mag verwerken niet voldoende duidelijk bepaald. Hoewel er wordt bepaald welke persoonsgegevens verplicht moeten worden meegedeeld in het verzoekschrift (zoals omschreven in de artikelen 2.16 en 2.17 van het voorontwerp), bevat het voorontwerp geen duidelijke oplijsting van de verschillende categorieën van persoonsgegevens die verzameld mogen worden.

¹ Art. 1.13, lid 3 voorontwerp.

² Art. 1.13, lid 2 voorontwerp.

³ Art. 2.69 voorontwerp.

⁴ Art. 1.12 voorontwerp.

12. De Memorie van Toelichting verduidelijkt hierbij het volgende: *"In het kader van het recht op een effectief rechtsmiddel en de rechten van verdediging, kan evenwel niet op voorhand worden bepaald of ingeperkt welke gegevens partijen mogen aanbrengen ter ondersteuning van hun rechtsvordering. Partijen kiezen hier zelf welke persoonsgegevens ze naar voor brengen."*⁵

13. Hoewel de Autoriteit dit begrijpt, wijst zij op het feit dat het niet noodzakelijk is om alle mogelijk te verwerken persoonsgegevens exhaustief op te lijsten, maar dat het wel vereist is om minstens de gegevenscategorieën op te nemen in het voorontwerp, zoals 'identificatie- en contactgegevens', 'gegevens met betrekking tot de samenstelling van het gezin' of 'financiële gegevens' (met eventueel een machtiging aan de Koning om de categorieën van persoonsgegevens te verduidelijken).

14. Gelet op het waarschijnlijk grote aantal categorieën van (bijzondere) persoonsgegevens, adviseert de Autoriteit eveneens om de naleving van het evenredigheidsbeginsel (en noodzakelijkheidsbeginsel), gekoppeld aan de finaliteit van de verwerking, uitdrukkelijk in de regelgeving in te schrijven (namelijk in artikel 1.13 van het voorontwerp), met name dat het verzamelen van persoonsgegevens door de Raad bij de uitoefening van haar opdracht moet beperkt blijven tot **uitsluitend** de gegevens die **noodzakelijk** zijn met het oog op het behandelen van de beroepen die worden ingesteld tegen individuele beslissingen genomen met toepassing van de wetten betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

15. Zo maakt de Memorie van Toelichting bijvoorbeeld duidelijk dat er metagegevens zullen worden verwerkt in een intern elektronisch databanksysteem (dossierbeheerapplicatiesysteem genaamd Laurentide)⁶, naast de persoonsgegevens die krachtens ontworpen artikel 2.16 voorontwerp dienen te worden opgenomen in het verzoekschrift en de verscheidene stukken die haar worden toegezonden krachtens artikel 2.69, §1 van de wet⁷. Het feit dat er eveneens metagegevens zullen worden verwerkt, wordt niet vermeld in het voorontwerp zelf, noch wordt er verduidelijkt wat er dient

⁵ Memorie van Toelichting, p. 29.

⁶ Zie bv. Memorie van Toelichting, p. 133 en 137.

Toelichting door de aanvrager per mail dd. 6 februari: *"Met het dossierbeheerapplicatiesysteem, wordt een interne gegevens databank bedoeld, die de naam 'Laurentide' kreeg. Hierin worden alle zaken die binnenkomen op de rol geregistreerd (toekennen van een rolnummer) en wordt er voor elk dossier een elektronische dossierfiche aangelegd."*

⁷ Zoals toegelicht door de aanvrager per mail dd. 6 februari:

"De wet schrijft in artikel 2.16 voor dat een aantal persoonsgegevens moeten worden opgenomen in het verzoekschrift. Er is dus een wettelijke basis, voor het verwerken van de persoonsgegevens en ze op te nemen in een dossierfiche. Deze zijn noodzakelijk voor de identificatie van de persoon, om een correcte briefwisseling mogelijk te maken, om samenhangende dossiers aan elkaar te linken en meer algemeen voor een wettelijk correcte afhandeling van het beroep mogelijk te maken."

en *"De stukken zijn inderdaad raadpleegbaar via de dossierbeheerapplicatie. Wanneer ze toekomen worden ze onmiddellijk gelinkt aan de dossierfiche in de dossierbeheerapplicatie. Via de dossierfiche kunnen de stukken worden geraadpleegd. De stukken zelf worden bewaard in de back-end op een beveiligde server."*

te worden verstaan onder 'metagegevens'. De verwerking van deze metagegevens heeft volgens de Memorie van Toelichting ook duidelijk een ander doel dan het doel vermeld in art. 1.13, lid 1 voorontwerp⁸, namelijk:

"1° voor een efficiënte dossieropvolging: de vlotte doorloop van een zaak; de opvolging van de stand van zaken van verschillende zaken ingediend door dezelfde persoon; het samenvoegen van verknochte zaken; het zoveel mogelijk op éénzelfde zitting behandelen van nauw samenhangende dossiers; het efficiënt afhandelen van de kennisgevingen, mededelingen, . ;

2° voor het opstellen van statistieken zowel in het kader van een goed beheer van de in- en uitstroom van dossiers, als inhoudelijk bijvoorbeeld in het kader van parlementaire vragen; voor het wetenschappelijk in kaart brengen van evoluties in beroepen op lange termijn;

*3° om arresten aan de hand van metagegevens en andere instrumenten te kunnen ontsluiten aan de leden van de Raad, dit met het oog op de eenheid van rechtspraak en om de inhoudelijke evoluties binnen de rechtspraak te kunnen opvolgen."*⁹

16. De Autoriteit herhaalt dat de met de verwerking van persoonsgegevens beoogde doelstellingen uitdrukkelijk in het voorontwerp moet worden bepaald en dat daarnaast op limitatieve wijze moet bepaald worden welke categorieën van gegevens verwerkt worden (**per doelstelling**).

17. Het voorontwerp stelt verder – in het algemeen en zonder motivatie – dat er persoonsgegevens zullen verwerkt worden in de zin van artikel 9 AVG, zonder precisering van welke bijzondere categorieën van persoonsgegevens. De Autoriteit stelt zich in dit verband de vraag in hoeverre het noodzakelijk is dat de Raad alle categorieën van persoonsgegevens zou verwerken die in artikel 9.1. AVG worden opgesomd. In het licht van het legaliteitsbeginsel moeten niet alleen onder meer de categorieën van verwerkte gegevens in het ontwerp worden bepaald, maar moeten die categorieën bovendien voldoende nauwkeurig worden omschreven. De aanvrager moet nagaan welke van deze gegevenscategorieën echt noodzakelijk zijn voor de vooropgestelde doeleinden. Indien de aanvrager tot de conclusie komt dat alle categorieën van persoonsgegevens die in artikel 9.1 AVG worden opgesomd noodzakelijk kunnen zijn, dient dit te worden verduidelijkt in de Memorie van Toelichting. Intussen is de Autoriteit van oordeel dat de huidige algemene verwijzing in het voorontwerp naar artikel 9 AVG niet voldoet aan artikel 5.1.c) AVG. Een beperking tot de pertinente gegevens – bijvoorbeeld door expliciete vermelding in het voorontwerp welke van deze gegevenscategorieën verwerkt mogen worden – dringt zich dan ook op.

18. De Autoriteit wijst eveneens op het feit dat categorieën van betrokkenen op voldoende duidelijke en afgebakende wijze dient te worden omschreven.

⁸ "het behandelen van de beroepen die worden ingesteld tegen individuele beslissingen genomen met toepassing van de wetten betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen."

⁹ Memorie van Toelichting, p. 137.

C. De categorie(ën) van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens

19. Uit de Memorie van Toelichting begrijpt de Autoriteit dat de Raad een intern elektronisch databanksysteem (dossierbeheerapplicatiesysteem genaamd Laurentide) gebruikt.

20. Pagina 132 van de Memorie van Toelichting stelt dat er een strikt toegangsbeheer is. Na een vraag om bijkomende toelichting, verduidelijkt de aanvrager het volgende: *"De dossierbeheerapplicatie is enkel toegankelijk wanneer men werkt in de beveiligde omgeving van de Raad, met name in het gebouw van de Raad, of van thuis uit via een VPN-verbinding. De medewerkers van de Raad die voor de uitvoering van hun takenpakket toegang nodig hebben tot de dossiergegevens kunnen via een persoonlijke ID inloggen in de dossierbeheer databank. Het betreft de rechters in vreemdelingenzaken, de attachés dossierbehandelaars, de griffiers en de griffiemedewerkers. Afhankelijk van hun rol kunnen ze de dossierfiches en daaraan vasthangende elektronische documenten enkel raadplegen of kunnen ze de dossierfiches ook aanvullen. De medewerkers van de IT-dienst hebben toegang voor het technische beheer van de applicatie."*

21. Dit roept geen verdere vragen op, daar dit enkel medewerkers van de Raad zelf zijn. De Autoriteit is wel van mening dat elke uitgevoerde consultatie in het dossierbeheerapplicatiesysteem dient te worden verantwoord en dat daartoe een logbestand dient te worden bijgehouden teneinde de traceerbaarheid van de raadplegingen te verzekeren ("logging").

22. Dit bestand dient de identificatie van de individuele gebruiker, de gegevens die geraadpleegd werden, de datum en het uur van de consultatie, alsook het doeleinde waarvoor de gegevens geraadpleegd werden te vermelden. Dit bestand moet tegen elke wijziging worden beschermd en gedurende tien jaar te rekenen vanaf de datum van de raadpleging worden bewaard. Het voorontwerp moet op dit punt bijgevolg worden aangevuld.

D. Bewaartermijn

23. De Autoriteit begrijpt uit de Memorie van Toelichting¹⁰ dat artikel 2.69, §2 en §3 voorontwerp 3 niveaus van bewaring wenst in te voeren, namelijk:

1. Gelet op de rechtsprekende functie van de Raad, het algemeen belang van haar rechtspraak en het feit dat de arresten officiële akten betreffen die de rechtstoestand van iemand kunnen wijzigen, dienen de arresten permanent bewaard worden en mogen deze niet worden vernietigd (art. 5 Archiefwet).
2. De 'overige stukken van het rechtsplegingsdossier' worden ten laatste vijf jaar na de definitieve afronding van het beroep vernietigd (met uitzondering van jaarlijks 10 rechtsplegingsdossiers).

¹⁰ Memorie van Toelichting, p. 135-138.

3. De 'gegevens in de interne databanken' worden 15 jaar na de definitieve afsluiting van het laatst openstaande dossier van een betrokkene gepseudonimiseerd.

24. De Autoriteit merkt op dat deze bepaling enkele vragen met zich meebrengt, en met name vraag wat er dient te worden verstaan onder de noemer 'de gegevens in de interne databanken'. De Autoriteit wijst hier op het belang om de categorieën van verwerkte gegevens duidelijk te omschrijven (zie hieromtrent randnummers 11 t.e.m. 16).

25. De Autoriteit begrijpt enerzijds uit de ontvangen aanvullende informatie van de aanvrager en uit de Memorie van Toelichting dat in het dossierbeheerapplicatiesysteem genaamd Lauretide metagegevens, persoonsgegevens die via het verzoekschrift worden aangebracht en de verscheidene stukken die haar worden toegezonden worden geregistreerd. Deze zouden bijgevolg worden gepseudonimiseerd na 15 jaar na de definitieve afsluiting van het laatst openstaande dossier (niveau 3). Anderzijds stelt de Memorie van Toelichting dat *'processtukken overgemaakt door de partijen, zoals bijvoorbeeld het verzoekschrift, de nota met opmerkingen, een synthesesamenvatting, een nota met nieuwe elementen, een brief van de advocaat m.b.t. woonplaatskeuze, alsook de kennisgevingen en mededelingen door de Raad, als de processen verbaal van de terechtzittingen'*¹¹ ten laatste vijf jaar na de definitieve afronding van het beroep worden vernietigd (niveau 2).

26. Op bijvoorbeeld processtukken en verzoekschriften zijn bijgevolg 2 niveau's van bewaring van toepassing. Verduidelijking dringt zich op.

E. Overige - publicatie van arresten

27. Artikel 2.67, §2 van het voorontwerp stelt: *"De arresten worden na depersonalisatie gepubliceerd behoudens een andersluidende beslissing van de eerste voorzitter of een door hem aangewezen rechter.*

De arresten worden niet gepubliceerd wanneer zij geen belang hebben voor de rechtspraak of het juridisch onderzoek, wanneer hun publicatie de openbare orde of de veiligheid van personen in het gedrang kan brengen of wanneer hun publicatie op onevenredige wijze het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen aantast.

De eerste voorzitter waakt erover dat het geheel van de voor de rechtspraak relevante rechtspraak op gedepersonaliseerde wijze ter beschikking staat."

28. De Memorie van Toelichting voegt hieraan toe dat de publicatie op heden via de website van de Raad gebeurt.¹²

¹¹ Memorie van Toelichting, p. 136.

¹² Memorie van Toelichting, p. 134.

29. De aanvrager verduidelijkt het woord 'depersonalisatie', na een vraag om verduidelijking, als volgt: *"Alle persoonsgegevens, met name alle gegevens die kunnen leiden tot een directe identificatie van de persoon worden verwijderd. De enige referentie waarmee een koppeling naar het dossier mogelijk is, is het arrestnummer."*

30. Deze toelichting verduidelijkt bijgevolg dat de bekendmaking van persoonsgegevens die indirect kunnen leiden tot identificatie wel mogelijk is (zogenaamde 'pseudonimisering').

31. In overeenstemming met het beginsel van de minimale gegevensverwerking is de Autoriteit van mening dat de publicatie beperkt dient te blijven tot wat strikt noodzakelijk is om het doel of de doelen te bereiken waarvoor de publicatie is bedoeld. De Autoriteit leidt uit het dispositief af dat de arresten worden gepubliceerd met het oog op het ontwikkelen van voor de rechtspraak relevante rechtspraak. Dit betekent volgens de Autoriteit dat de beslissing in principe geanonimiseerd moet worden gepubliceerd (of gepseudonimiseerd, indien anonimisering niet mogelijk is, gezien de specifieke omstandigheden in kwestie).

32. De Autoriteit is van mening dat – teneinde alle verwarring te vermijden en correcte terminologie te gebruiken – alle verwijzingen naar het woord depersonalisatie dienen te worden verwijderd, en dat dit dient te worden vervangen door 'anonimisering' en 'pseudonimisering', bv. door ontworpen artikel 2.67, §2, eerste lid voorontwerp te wijzigen naar: *"De arresten worden in principe geanonimiseerd gepubliceerd, tenzij dit onmogelijk is gezien de specifieke omstandigheden in kwestie. In dat geval worden de arresten gepseudonimiseerd gepubliceerd."*

33. Verder merkt de Autoriteit het volgende op de website van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen: *"Vanaf 1 november 2010 worden alle arresten op de website gepubliceerd. Zo wil de Raad een representatiever beeld geven van zijn rechtspraak."* En *"Vóór 1 november 2010 publiceerde de Raad enkel de arresten die voor de rechtspraak relevant waren."*¹³

34. De Autoriteit vraagt dat duidelijk de modaliteiten worden opgenomen in de tekst van het voorontwerp: het is nu namelijk niet duidelijk welke arresten worden gepubliceerd (Allemaal? Enkel diegenen die relevant zijn voor de rechtspraak?). Ontworpen artikel 2.67, §2, tweede lid wetsontwerp lijkt te suggereren dat enkel de arresten die belang hebben voor de rechtspraak of het juridisch onderzoek zullen worden gepubliceerd.

¹³ <https://www.rvv-cce.be/nl/arr/publicatiebeleid> (laatst geraadpleegd op 16 februari 2026)

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat minstens de volgende wijzigingen geboden zijn in het voorontwerp:

- Het opnemen van de categorieën van te verwerken persoonsgegevens en betrokkenen, zoals uitgezet in randnummers 9 tot en met 18;
- Het uitdrukkelijk bepalen van alle doelstellingen die worden beoogd met de verwerking van persoonsgegevens en welke categorieën van gegevens verwerkt worden (per doelstelling) (randnr. 16);
- Het inlassen van een verplichting voor de Raad om een logbestand bij te houden in overeenstemming met randnummers 21 en 22;
- Het verduidelijken van de bewaartermijnen overeenkomstig randnummers 23 tot en met 26;
- Wat betreft de publicatie van arresten:
 - o Het vervangen van alle verwijzingen naar het woord depersonalisatie door 'anonimisering' en 'pseudonomisering' (randnr. 32);
 - o Het opnemen van de modaliteiten van de publicatie in het dispositief van het voorontwerp (randnr. 34).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur